

A kanróka mint családapa.

Kedves Szerkesztő barátaim!

Legyen szabad nekem is a rókakérdéshez hozzászólnom. Nem a magam közvetlen tapasztalásából, hanem a vadászatban felejthetetlen kedves jó mesterem, boldogult Helm Ervin erdőmestertől tudom, hogy a kanróka igenis jó családapa és egész familiáját gonddal ápolja s dédelgeti. A rókafiak születésének első napjaiban nagy buzgalommal hordja az anyarókának az eleséget, a melyen későbbben a rókafiak is lakmároznak. Tény az is, hogy amennyiben a nőstény róka időközben lelévethet, a kanróka egészen átveszi az anya szerepét. Mindezeket így tudom én volt mesteremtől, a ki vadászati dolgokban szaktekintély volt, különösen a vadóvás s így a kártékony vadak pusztítása terén. A kanrókának ilyenformán való viselkedéséről ugyanígy nyilatkozott előttem nem egy tapasztalt erdőőr, — s a kanrókának jó apai mivoltát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a legéberebben ellenőrzött, a rókát puskával, méreggel és vassal folyton pusztító vadászterületeken sem lehet ő kelmét tökéletesen kipusztítani, mindig marad magnak való, — a mi logice csak úgy képzelhető el, hogy a kanróka ép oly gondos

apa, mint a milyen gondos anya a nőstény. Hivatkozom a cserépvári uradalomban levő úgynevezett Kővölgyre és Bakpálvölgyre, a hol a róka bőségesen termett akkoriban, a midőn én odajárogattam. Volt nap, a mikor aránylag kis területen 7 rókát lőttünk össze s nem múlt el nyúlhajtás, hogy 1—2 vörösbundás ne akadt volna. Pedig mennyire jól kezelt s óvott terület volt ez!

Szeged, 1901. április 8.
Vadászüdvözlettel hívtek
Firbás Nándor.

IRODALOM.

ERDÉSZETI KÍSÉRLETEK, a földművelésügyi magy. kir. min. központi erdészeti kísérleti állomásának folyóirata. Szerkeszti: **Vadas Jenő**. A földművelésügyi m. kir. minister kiadványa. — E hézagpótló, számról-számra igen ügyesen összeállított s általában rendkívüli becses dolgozatokat, szép rajzokat tartalmazó folyóirat immár a II-ik évfolyamába lépett; most fekszik előttünk a 3. és 4. száma, mely ornithológiai tekintetből is igen érdekes, a mennyiben „A ragadozó madarak erdőgazdasági jelentőségéről” egy táblázatos cikket közöl, mint toldalékot, a hasznos és kártékony madarak kérdésének megvilágításához. — Ajánljuk a jelesen szerkesztett folyóiratot erdészolvasóink figyelmébe.

NÉPSZERŰ ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN BESZÉLGETÉSEKBEN. I. füzet. *Spórák növények*. Néptanítók, községi előjárók és kisbirtokosok számára. Az országos erdészeti egyesület megbízásából írta **Fekete Lajos** m. kir. főerdőtanácsos, akadémiai tanár Selmeczbányán. Kiadja az «Országos Erdészeti

Egyesület». A mű igen szép színes képekkel van ellátva s rajzok is díszítik. — Egy valóban hézagpótló, rég óhajtott mű ez kiváló erdészeti szakírónk: **Fekete Lajos** erdészakadémiai tanár tollából, mely méltán sorakozik az illusztris szakírók immár egész kis könyvtárát kitevő, szakadatlan irodalmi tevékenységének fényes könyvdíszjeihez, melyekkel a magyar erdészeti szakirodalomban elévülhet érdemeket szerzett magának. Az erdészeti szaktudományok népszerűsítésére már régebben történtek ugyan lépések; de tény az, őszintén ö ömmel konstatáljuk, hogy e téren senki sem tett annyit, mint imént említett munka írója, **Fekete Lajos**. — A «*Spórák növények*» „beszélgetésekben” van írva és e miatt igen jól érthető s annyira világos, a mi nem kis érdeme, hogy a mit a szerző mond, az egyáltalában félre nem érthető. Az előadás egyáltalában mindvégig élénk, mindarra kiterjed, a mit csak a fenforgó viszonyok között magyarázni, mutatni kellett. A rajzok szépek, világosak, jól vannak megvilágítva, valamint a betegségek is, melyek előfordulhatnak nálunk, fogva gyakoribbak s melyeknek ismerete ennél fogva a népre és erdőőreinkre nézve érdekes. Igen jó gondolat volt a gyakorlatban előforduló ehető gombákat rajzban és leírásban a munkába felvenni, mert ez rendkívül emeli annak gyakorlati értékét. — A kiállítás az Országos Erdészeti Egyesület kiadványainak ismert díszes, szép alakja, papirosa, betűje, melyet mindnyájan ismerünk, szeretünk. — A tartalom 85 számozott lapon 85 cikkből áll s moszatok, gombák, zuzmók általános s az alább részletesen megnevezett gombák leírásán kívül kiterjed a gabonaüszög, ételpenész s ahhoz hasonló gombák, a szilván és égertüszög élőködő csupasz tömlős-gombák, lisztharmat, korompenész és némely ahhoz hasonló penészfajok, a rákot okozó héjbibircs, a tölgyesmeték gyökereit rontó héjszemőcs, a karcüszög, a vörösfenyő rákja, a gabonaroszda, a borókahéj kocsonyája, az erdei fenyőt görbitő — s a vörösfenyő tű-rozsdája, a hólyagos rozsdá s az erdei fenyő rákja, a himlő-rozsdá, a bába-seprű, a pálczikás-gombák, a fák korhadást okozó gombák, a gyökérrontó tapló, a gyökérrontó galócza s a nevezett gombák által okozott betegségek leírására. El van látva 59 szép és világos fametszettel s azontúl 15 színezett igen szép képen az ehető süveg-gomba, fodros redő-gomba, kétféle palánka, ugyanannyi gereben, a zsemlye-gomba, a 7-féle tinóru, az évi vargánya, a tőke gomba, a mézszínű galócza, kétféle csipeke, gyilkosgalócza, a liszt-gomba, őzlábú ernyős-gomba, rizike, tej-gomba, redő gomba és kétféle pöfeteg vannak bemutatva s 15 nyomatott lapon részletesen leírva. — Amint látható, annyit lehet belőle tanulni a gombákról, a mennyi majdnem elegendő a gyakorlati életben. Az erdésznek magának is jó repertórium s felhívja figyelmét nagy botanikánk bővebb tanulmányozására.

GÁRDONYI GÉZA ÚJ KÖNYVE. *Gárdonyi Géza* egyik legkedvesebb írója a közönségnek. Munkáin kapva-kapnak az olvasók. Valósággal becéző szeretet környezi ezt az író, aki keresetlen, üde, természetes hangjával, tiszta igaz poézisével lopja be magát minden szívbe. Új műve, az «*Egri csillagok*» a legnagyobb mértékben alkalmas arra, hogy barátai még inkább megszeressék és még többre becsejűljék az író. — Komoly igényekkel lép föl ez a nagy regénye. Abba a korba vezeti e regény az olvasót, a mikor három ura is volt a magyarnak: az osztrák, a török és saját maga a mohácsi vész utáni zürzavaros időkben, mikor Eger váráig hatolt a hódító török, de ott megállította a hős Dobó elszántsága. Látszik a munka minden során, hogy írója alapos előtanulmányokat végzett, mielőtt műve megírásához fogott, mert a kor rajza, az érdekes háttér festése kitűnő. Ez a romantikus, színes kor Bornemisza Gergely élettörténetének szolgál háttérül; Dobó derék vitézének életét mondja el az író rendkívül érdekes mesésövessel, dús fantáziáját színesen szolgáló tollal és az ő csöndes, szelíd humorával. Nagyot nő Gárdonyi Géza mindenki szemében, aki elolvassa e maradandó becsű művét, a mely *Légrády Testvérek* kiadásában jelent meg. Az öt részből álló két vaskos kötetre terjedő regény kiállítására igen díszes; színnyomatú illusztrált borítékban van s több érdekes illusztráció tünteti föl benne ama kor nevezetesebb férfiai és a régi magyar várakat, városokat, a regény színhelyeit. Az «*Egri csillagok*» *Légrády testvérek* kiadó-hivatalában megkapható. A két testes kötet ára 6 korona.